

IZBIRNI PREDMETI v predmetniku osnovne šole predstavljajo tisti del programa, ki ga glede na interese, želje in zmožnosti učenci izberejo sami. Učenci obvezno izberejo dve uri izbirnih predmetov (lahko tudi tri, če s tem soglašajo starši). Učenec lahko uveljavlja oprostitev obiskovanja izbirnih predmetov, če obiskuje javno veljavni program glasbene šole. V tem primeru starši šoli posredujete vlogo za oprostitev in obiskovanje glasbene šole izkažete s potrdilom o vpisu.

V nadaljevanju so kratki opisi izbirnih predmetov, ki bi jih šola lahko izvajala glede na kadrovske možnosti. Predmeti so bili učencem predstavljeni v mesecu marcu. Glede na kadrovske možnosti in predpisano število skupin bomo učence povabili k posredovanju prve izbire med možnimi izbirnimi predmeti (prijavnico dobijo v začetku aprila). Dokončen izbor bo z novo prijavnico opravljen v mesecu juniju.

Opisi predmetov so dodatna informativna opora pri odločanju in so pripravljene z namenom, da učenci izberejo zase najustreznejši predmet.

ASTRONOMIJA

Astronomija je fizikalna znanost. Fizika se ukvarja z razlaganjem zakonitosti v naravi. Astronomija raziskuje zakonitosti v vesolju. Osnovno poznavanje astronomije je pomembno za uvrstitev človeka v časovno-prostorski okvir. Astronomija se ukvarja z mnogimi zanimivimi vprašanji in se dotika bistvenih človekovih vprašanj.

Predmet se izvaja v treh neodvisnih sklopih po eno leto. Prva stopnja se imenuje Sonce, Luna in Zemlja, druga stopnja se imenuje daljnogledi in planeti in tretja zvezde in vesolje. Imena posameznih stopenj v grobem povedo tudi vsebino predmeta.

Konkretno učenci spoznavajo vrste objektov v vesolju, njihove oddaljenosti in velikosti, orientacijo po nebu, gradnike Sončevega sistema; opravljajo preprosta opazovanja in astronomska opazovanja Lune, Sonca, planetov, zvezd in gruč zvezd.

ELEKTRONIKA Z ROBOTIKO

Predmet Elektronika z robotiko naj bi dal učencu predstavo, kaj se za naslovom skriva in tako olajša kasnejšo odločitev o izbiri poklica.

Učenje naj bi bilo čim bolj aktivno in motivirano. Začnemo ga tako, da si zastavimo nalogo, ki jo pogosto srečujemo. Da jo rešimo, rabimo poleg čuta za opazovanje in sklepanje tudi nekaj elektronike. Spoznamo tranzistor, pogost element je tudi dioda. S tranzistorskimi vezji lahko izvajamo različne operacije.

V takem slogu se učenje nadaljuje. Zastavljamo si naloge in jih skušamo reševati. Zadnji del pokuka v robotiko. Robotika pomeni najbrž nalogo spoznati in sestaviti stroje, ki bi nadomestili človeka.

Predmet je vsebinsko povezan s predmeti s področja naravoslovja in tehnike, zlasti s fiziko. Obseg predmeta: 1 ura tedensko v 9. razredu.

Splošni cilji predmeta:

- učenci spoznajo karakteristike in vlogo posameznih komponent in podsistemov
- urijo se reševanja problemov
- pridobe si kritičnost pri vrednotenju rezultatov in se vadijo predstavljati lastne zamisli in s sogovorniki iskati najboljše rešitve

ROBOTIKA V TEHNIKI

Robotika v tehniki je enoletni tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci pridobivajo osnovna spoznanja o geometriji in konstrukciji tipičnih oblik robotskih rok, o elektronskih krmiljih, ki so potrebna za računalniško vodenje, o čutilnikih (senzorjih), ki omogočajo povratno delovanje na krmilje. Spoznajo različna področja, v katerih ima robotika pomembno vlogo. Pri pridobivanju praktičnih izkušenj si pomagajo z uporabo ustreznih didaktičnih sestavljanek, s katerimi gradijo delujoče, računalniško krmiljene modele strojev, naprav in robotskih rok.

Pouk je zasnovan praktično, z delom na projektih nalogah.

Predmet je vsebinsko najbolj povezan z naravoslovjem in tehniko, tehniko in tehnologijo, računalništvom, matematiko (geometrijo) in fiziko.

Učenci in učenke lahko izberejo predmet v 8. razredu.

Splošni cilji predmeta:

- spoznavajo osnovne pojme robotike in računalniško vodene proizvodnje,
- berejo, rišejo in sestavljajo sheme električnih krmilj in razumejo njihovo delovanje,
- načrtujejo in s sestavljanekami izdelajo različne računalniško krmiljene modele,
- poznajo vlogo računalniškega vmesnika pri krmiljenju strojev in naprav,
- pridobivajo in uporabijo informacije in znanja s področja robotike,
- spoznavajo poklice s področja elektronike, elektrotehnike, računalništva.

MATEMATIČNE DELAVNICE

Pri predmetu matematična delavnica se učenci ukvarjajo z dejavnostmi, povezanimi z matematiko, ter izmenjujejo svoje ideje in razumevanje matematike s sovrstniki in z učiteljem.

Čeprav se matematična delavnica pomembno navezuje na pouk matematike, so temeljne razlike med obema. Pri rednem pouku je poudarek na oblikovanju matematičnih pojmov ter na pridobivanju osnovnih proceduralnih in problemskih znanj. V matematični delavnici pa je pomembno, da učencem na zanimiv način skušamo prikazati uporabo znanj, obravnavanih pri rednem pouku. Vključujemo tudi izkustveno učenje vsebin, s katerimi se učenci srečajo kasneje pri rednem pouku in matematične

vsebine navezujemo na doživljanje učencev ter matematična znanja poglobljamo v smereh, ki niso neposredno povezane z delom pri pouku. Tudi metode dela so drugačne, prilagojene interesom in sposobnostim učencev. Tako se poslužujemo samostojnega dela, samostojnega ali skupinskega preiskovanja, aktivnega pridobivanja izkušenj (risanje, tlakovanje, igranje, modeliranje z materiali) itd. vendar si vseskozi prizadevamo za matematično refleksijo.

Predmet je namenjen učenkam in učencem različnih matematičnih sposobnosti. Matematična delavnica je sestavljena

iz treh enoletnih izbirnih predmetov :

- Matematična delavnica 7 (Logika, Štetje, Nenavadna aritmetika, Tlakovanja)
- Matematična delavnica 8 (Zgodovina matematike, Drugačna geometrija, Miselne igre in zanimivi miselni postopki,

Geometrija s prepogibanjem papirja)

- Matematična delavnica 9 (Diofantske enačbe in aritmetične uganke, Telesa in prostor, Matematična šifriranja, Fraktali)

Učni načrt vsebuje 12 sklopov, ki med seboj niso ozko povezani, se pa vsi smiselno navezujejo na redni pouk matematike. Učitelj v vsakem razredu izbere tri ali štiri od predlaganih sklopov iz učnega načrta in jih po potrebi prilagodi ter dopolni. Učenec naj načeloma obiskuje delavnico, ki se navezuje na razred, ki ga učenec obiskuje. Seveda pa so možne smiselne izjeme.

Učenec lahko obiskuje delavnico za osmi ali deveti razred tudi, če ni bil udeležen v predhodnih matematičnih delavnicah.

OBDELAVA GRADIV

Izbirni predmet obdelava gradiv povezuje znanja pridobljena pri pouku tehnike in tehnologije. Vključuje tudi elemente ekonomike, ekologije in organizacije dela. Učenci predvsem s praktičnim delom poglobijo pridobljena znanja o obdelavi lesa, umetnih snovi in kovin. Ob izdelavi uporabnega predmeta poglobijo znanja o načrtovanju izdelka, vrstah obdelovalnih postopkov, izbiri ustreznih gradiv, pripomočkov in strojev, ekonomični izrabi materiala in časa.

Program je triletni (lahko eno- ali dvoletni) in priporočljiv za učence, ki jih veseli praktično delo.

RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI

Učenci:

- poglobljeno spoznajo odnose med živimi bitji in njihovim okoljem,
- spoznajo načine onesnaževanja kopnega, vode in zraka,

- seznanijo se z vplivi tehnologij, tehnik in drugih dejavnosti sodobnega gospodarjenja na naravne ekosisteme in bivalno okolje človeka,
- z metodami neposrednega opazovanja ter laboratorijskega dela in terenskega dela, učenci vzpostavijo neposredni stik z živimi bitji,
- pridobivajo, utrjujejo in poglobljajo osnovno znanje o živem svetu ter dogajanju v okolju, da lažje razumejo ekološke zakonitosti in okoljevarstveno problematiko,
- izoblikujejo si pozitiven odnos do narave in se zavedo potrebe po ustreznem ravnanju z okoljem in po njegovem varovanju.

ORGANIZMI V NARAVNEM IN UMETNEM OKOLJU

Učenec:

- spozna negativne posledice človekovih posegov in njihov vpliv na okolje ter rušenje biološkega ravnovesja,
- spozna pomen biodiverzitete za okolje,
- spozna osnove gojenja organizmov v vivariju, akvariju, terariju,
- doseže čim višjo raven odgovornosti do gojenih živali,
- pridobiva znanja na lastnih raziskovanjih in opazovanjih.

RASTLINE IN ČLOVEK

Učenec:

- spozna zgodovinsko povezanost rastlin s človekom,
- seznanijo se z načinom nabiranja, priprave in uporabo zdravilnih rastlin,
- spozna pomen z zakonom zavarovanih rastlin,
- seznanijo se z zdravilnimi rastlinami v okolju in z njihovimi učinkovinami na zdravje ter njihov omejen obseg uporabe,
- spozna okrasne rastline, njihovo negovanje in vzdrževanje.

POSKUSI V KEMIJI (POK)

Jedro izbirnega predmeta POK predstavljajo eksperimenti v vsej svoji celovitosti. Učenci vsako uro izvedejo vsaj en eksperiment, samostojno ali v majhnih skupinah. Nekaj eksperimentov, ki smo jih že izvedli: ločevanje zmesi, destilacija vina, kristalizacija, določanje gostote snovi, pridobivanje

ogljikovega dioksida, gasilni aparat iz jajčnih lupin, pokalni plin, sublimacija joda, sinteza železovega sulfida, sežig magnezija, izdelava prazničnih iskric, črni smodnik, razkroj kalijevega permanganata, razkroj vodikovega peroksida, dokaz kisika, absorbcija na aktivnem oglju, utekočinjeni plini in izdelava sladoleda.... Sledijo pa še elektroliza, titracija, izdelava mila, izdelava preprostih steklenih izdelkov...

Pri delu uporabljamo varnostne liste, zloženke, plakate, leksikone, knjige in medmrežje.

Učenci delajo eksperimente po pisnih in ustnih navodilih, sami pripravijo večino potrebnega in se tudi sami primerno zaščitijo (zaščitni predpasnik, očala, rokavice). Rezultate in opažanja zapisujejo na delovni list. Delo je zanimivo in pestro, vendar pa zahteva resnost.

Predmetu je namenjena ena ura tedensko.

Splošni cilji:

- utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela,
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo,
- seznanijo se z raznolikimi vidiki dela v kemijskem laboratoriju,
- urijo se v osnovnih tehnikah laboratorijskega dela,
- razvijajo sposobnosti načrtovanja, izvajanja, opazovanja, zbiranja, beleženja, analize, postavljajo zaključke in ocenijo smiselnost rezultatov.

KEMIJA V ŽIVLJENJU (KEŽ)

Izbirni predmet je na urniku enkrat tedensko v 9. razredu, vsebina predmeta je razdeljena v tri sklope:

- SNOVI TEKMUJEJO-KROMATOGRAFIJA
- SVET BREZ BARV BI BIL DOLGOČASEN- SPOZNAVANJE NARAVNIH BARVIL
- KEMIJA TUDI DIŠI- ETERIČNA OLJA

Učenci:

- spoznajo, da so metode ločevanja zmesi in analize sestavin zmesi ključne tako v kemijskem raziskovanju kakor tudi v medicini, kmetijstvu in industriji za čiščenje in analize plinov, prsti, voda, proteinov, ogljikovih hidratov, barvil, nafte in zemeljskega plina, v medicinski diagnostiki in podobno
- s povezovanjem znanj iz kemije, biologije, fizike, zgodovine, umetnosti in gospodinjstva preučijo naravna barvila in eterična olja, njihovo kemijsko zgradbo, izolacijo, lastnosti in uporabo ter vplive na celostni družbeni razvoj

- spoznajo in preverijo pomen poskusov v raziskovanju, se naučijo načrtovati poskuse, zbirati in vrednotiti ter predstavljati podatke
- naučijo se uporabljati baze podatkov in programe za tridimenzionalne prikaze zgradbe molekul
- spoznavajo ključna načela sodelovalnega učenja in se naučijo sinteze podatkov v smiselne celote in načinov predstavljanja dosežkov

RAČUNALNIŠKI PREDMETI

Pouk računalništva je v devetletni šoli organiziran v treh stopnjah, ki se med seboj nadgrajujejo. Prva stopnja se imenuje UREJANJE BESEDIL in ustreza začetnemu pouku računalništva, druga stopnja je nadgradnja prve in se imenuje RAČUNALNIŠKA OMREŽJA, ta ustreza nadaljevalnemu nivoju znanja, zadnja, tretja stopnja, MULTIMEDIJA, ustreza izpopolnjevalnemu nivoju računalniškega znanja. Načelno naj bi učenci začeli s predmetom urejanje besedil, nato prešli na omrežja in na koncu na multimedijo. S poukom računalništva lahko učenci začnejo v kateremkoli razredu tretje triade, to je v 7., 8., ali 9. razredu. Tako so pri pouku lahko učenci zbrani iz različnih razredov. Ime nivoja ne pomeni vsebine, temveč samo poudarek na določeni snovi. Pomembnejši sklopi, na katerih učenci na vseh stopnjah pridobivajo znanje, so: urejanje besedil (Word), delo s preglednicami (Excel), slikovno oblikovanje (CorelDraw, Slikar, FrontPage Image Editor...), delo z datotekami (Raziskovalec, Win..,), delo v Spletu (MS FrontPage, MS Outlook, ...), programiranja (makro ukazi in programiranje v VisualBasic for application, Logo, HTML). Pouk je prilagojen predznanju učencev. Učenci nadgrajujejo svoje znanje od tam, do koder so, v dosedanem spoznavanju računalništva, prišli. Delo je večinoma individualno, redkeje v dvojicah. Ogrodje dela je problemsko zasnovan pouk, torej se pričakuje na koncu nek uporaben izdelek. Učenci lahko s svojimi željami in idejami usmerjajo vsebino pouka.

NAČINI PREHRANJEVANJA

Cilji predmeta: učenci spoznajo načela zdrave prehrane z vidika varovanja in ohranjanja zdravja, spoznajo načine prehranjevanja v različnih starostnih obdobjih življenja in prehrano v izrednih razmerah. Z načinom prehranjevanja označujemo različne vrste prehrane ljudi – tradicionalno, ki temelji na narodnih jedeh, in drugačno, ki vključuje vegetarijanstvo, makrobiotiko in bio prehrano. V različnih starostnih obdobjih organizem potrebuje drugačne hranilne snovi v drugačnih razmerjih. Učenci spoznajo tudi prehrano v izrednih razmerah, ki je vezana na okolje in stanje, v katerem smo v danem trenutku. Takrat je zelo pomembno poznati načine, kako se oskrbeti s hrano iz trenutno dostopnih virov, da vseeno zadostimo potrebam organizma.

Predmet se izvaja v 9. razredu, v učilnici gospodinjstva, prehrana v posebnih razmerah pa tudi v naravnem okolju.

SODOBNA PRIPRAVA HRANE

Cilji predmeta: učenci spoznajo pomen zdrave hrane, ki nam zagotavlja in ohranja zdravje. Učijo se o pomenu varne, varovalne in uravnotežene prehrane ter spoznavajo načine priprave. Razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani v smislu zagotavljanja znanja. Spoznajo hranilne snovi, ki jih mora vsebovati celodnevni obrok, da zadostimo potrebam organizma. Potrebe po hranilnih snoveh se naučijo razporediti na posamezne obroke in opredeliti nepravilnosti v zvezi s prehranjevalnimi navadami, ki lahko slabšajo zdravje ali so vzrok različnih bolezni. V povezavi z vsemi do sedaj naštetimi dejavnostmi se pri praktičnih vajah seznanijo s tehnološkimi postopki priprave jedi, kjer bi zaradi nevednosti lahko povzročili spremembe glede hranilne vrednosti, jedi pa morajo ustrezati kriterijem zdrave prehrane. Pri načrtovanju prehrane upoštevamo tudi prehranske navade in jih opredelimo kot koristne oziroma škodljive, še posebej poudarimo vlogo zajtrka za uspešen delovni dan.

ŠAH

Izbirni predmet ŠAH -1 bo potekal enkrat tedensko. Učenec/ka bo imel/a možnost osvojiti osnovno in temeljno znanje iz šaha, seznanili se bomo s šahovsko kulturo, pravili, notacijo, šahovskimi zemljevidi, menjalnimi vrednostmi ter splošno šahovsko teorijo. Naučili se bomo igrati proti figuram in ne proti nasprotniku. Iskali bomo najboljše načrte in poteze, seveda brez matov, patov, ujetih figur in pozicijskih remijev ne bo šlo. Znanje bomo pridobivali s pomočjo raziskovanja literature in z reševanjem delovnih listov.

UČNI NAČRT: zgodovina šaha (legende, zgodovinska dejstva, šah skozi čas, vele mojstri,...), šahovski jezik, šahovska pravila, šahovska etika in tekmovanja, vrednotenje figur in spoznavanje igre, šahovske posebnosti in zanimivosti (navade igranja), različni načini igranja (simultanka, pospešeni šah, ekipno tekmovanje,..), šahovske otvoritve, osrednji deli in končnice, reševanje šahovskih miselnih nalog, seznanitev z računalniškim šahom, razvoj in izpopolnjevanje igre učencev in učenk,...

Učenec/ka bo pri urah šaha razvijal: Občutek lastne vrednosti. Voljo do zmage in sprejemanje porazov kot del učenja. Šahovske igre se ni možno naučiti brez poraza. Poštenost. Splošno izobrazbo. Šah je dediščina človeške civilizacije z bogato tradicijo in strateška miselna igra ter posebno področje kulture. Potrpežljivost pri iskanju rešitev. Delo v časovnih stiskah (5 minut na igralca/ko). Zbranost, pazljivost, sprejemanje in odgovornosti. Radovednost.

IZBRANI ŠPORT – NOGOMET

PRAKTIČNE VSEBINE:

- spopolnjevanje osnovnih in učenje zahtevnejših tehničnih elementov: elementi brez žoge (odkrivanje, varanje, skoki), elementi z žogo (poigravanja, vodenja, varanja, podajanja, sprejemanja, odvzemanje žoge, udarjanja),
- spopolnjevanje osnovnih in učenje zahtevnejših taktičnih elementov: odkrivanje in napadanje v igrah 3a, 2a, 3:2, dvojna podaja, igra 2:2 v omejenem prostoru, igra 5:5 do 7:7 na dvoje malih vrat z individualnim in conskim pokrivanjem,

- vodena igra, igra na dveh do treh igralnih mestih.

TEORETIČNE VSEBINE: pravila igre, sodniški znaki.

RAVEN ZNANJA: uspešna uporaba osnovnih in zahtevnejših tehničnih ter taktičnih elementov v igri, obvladovanje nalog igralcev na posameznih igralnih mestih.

ŠPORT ZA SPROSTITEV

PRAKTIČNE VSEBINE:

- AEROBIKA IN PLES
 - osnovna gibanja ob glasbi, različne koreografije
 - elementi joge
 - različne tehnike sproščanja
- GIMNASTIKA
 - akrobatika
 - vaje na orodju (bradlja, gred, preskoki, mala prožna ponjava)
 - ritmika (osnovna gibanja)

TEORETIČNE VSEBINE:

- osnovna teoretična znanja iz aerobike, gimnastike in joge
- vaje za pravilno držo, vaje za moč in gibljivost
- vpliv športnega udejstvovanja na zdravje

RAVEN ZNANJA:

- učenci znajo sestaviti in zaplesati skupinski ples
- poznajo osnovne jogijske položaje
- sestavijo vajo na parterju, na nizki gredi, bradlji, poznajo osnovne skoke na mali prožni ponjavi, skačejo preko kože- skrčko in raznožko

ŠPORT ZA ZDRAVJE

SPLOŠNA KONDICIJSKA PRIPRAVA, ODBOJKA, KOŠARKA

PRAKTIČNE VSEBINE:

SPLOŠNA KONDICIJSKA PRIPRAVA: vaje za vzdrževanje in razvoj različnih pojavnih oblik moči, hitrosti, koordinacije gibanja, gibljivosti in vzdržljivosti.

ODBOJKA: spopolnjevanje osnovnih tehničnih elementov (zgornji in spodnji odboj, spodnji servis), učenje zahtevnejših tehničnih in taktičnih elementov (podaja, sprejem servisa, zgornji servis, napadalni udarec, enojni in dvojni blok), igralne različice 2:2, 3:3 na različnih velikostih igrišča, igra 6:6 na skrajšanem in normalnem igrišču.

KOŠARKA: spopolnjevanje tehničnih in taktičnih elementov, igra 4:4 na en koš, igra 4:4 in 5:5 na dva koša.

TEORETIČNE VSEBINE:

SPLOŠNA KONDICIJSKA PRIPRAVA: osnovne zakonitosti športne vadbe.

ODBOJKA: pravila igre, sodniški znaki, spoznati pomen redne športne vadbe.

KOŠARKA: pravila igre, sodniški znaki.

RAVEN ZNANJA: odbojka (uspešna uporaba osnovnih in zahtevnejših TE in TA elementov v igri 6:6 na normalnem igrišču); košarka (uspešna uporaba tehničnih in taktičnih elementov v igri 4:4 in 5:5).

VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

Izbirni predmet se bo izvajal učencem 7., 8. in 9. razreda. Učenec ga lahko obiskuje eno leto.

Učenci bodo preko razgovorov, ogledov videoposnetkov, raziskovalnega, eksperimentalnega, projektnega ter praktičnega dela spoznali naravne nesreče na področju Slovenije. Spoznali bodo vplive, dejavnike, ki povzročijo nesrečo, spoznali strategije spoprijemanja z nesrečami, organiziranost za reševanje, osnove nudenja prve pomoči, zaščitno in reševalno orodje ter gasilsko organizacijo. Preko eksperimentalnega dela bodo spoznali naravo ognja. Praktično delo gašenja pa bomo opravili v gasilskem domu Jarše-Rodica.

V okviru izbirnega predmeta bodo učenci pripravili načrt evakuacije v primeru požara doma in v šoli. Prav tako bodo sodelovali pri izvedbi in evalvaciji evakuacije na šoli.

FILOZOFIJA ZA OTROKE

Predmet *Filozofija za otroke* spodbuja učence k čudenju, spraševanju in iskanju ustvarjalnih rešitev. Filozofski problemi so prevedeni v zgodbe iz življenja otrok. Zgodbe o vsakodnevnih pojavih pomagajo učencem najti *pot do lastnih stališč* o izpostavljenih pojmi. Danes imajo mladi številne vire informacij, kar pa ni vedno prednost. V poplavi informacij se je pogosto težko znajti. Treba je imeti sistem, ki omogoča izbiro tistih informacij, ki resnično vodijo k razvoju in k pravim odločitvam. Nujno je tudi razumevanje splošnih človeških vrednot in pravil. *Kritično mišljenje* je prvi korak k razumevanju sveta. V 30-ih državah, kjer se ta predmet že izvaja, so raziskave pokazale, da se je pri učencih, ki so sodelovali pri tem predmetu, izboljšal učni uspeh pri maternem jeziku in matematiki, da so ti učenci bolj demokratični, da imajo manj težav pri delu v skupini in so tudi bolj samozavestni. Tovrstno znanje jim koristi pri nadaljnjem šolanju, pa tudi kasneje, v poklicnem in privatnem življenju, saj razvija *spodobnosti za življenje in medsebojne odnose* (humanost, strpnost ...).

Predmet je trileten, vendar ga lahko učenci obiskujejo tudi eno leto ali dve leti. Vsako leto se obravnavajo različni tematski sklopi: Kritično mišljenje, Etična raziskovanja in Jaz in drugi. V šolskem letu 2012/2013 bodo učenci spoznali in raziskovali kritično mišljenje. Obravnavali bodo zanimive vsakdanje teme: jaz, moje sposobnosti, resnica, laž, skrivnost, sreča, odnos do ljudi, zaupanje, dobrot, prijateljstvo, pravičnost ... Predmet bo zadostil njihovi radovednosti in čudenju nad svetom, dopuščal ustvarjalnost in samostojnost, hkrati pa jim pomagal postajati komunikativna mlada oseba, ki dojema spremembe v družbi.

Izbirni predmet filozofija za otroke je namenjen učencem od 7. do 9. razreda, ki so radovedni, komunikativni, ustvarjalni (ali bi to želeli postati), učencem, ki razmišljajo in iščejo argumente za vse.

Sodelovanje v skupinskem dialogu razvija komunikacijske sposobnosti in spretnosti učencev (izražanje svojih misli, pozorno poslušanje, argumentiranje stališč, komentiranje mnenj drugih, kar je v današnjem času in v njihovem obdobju močna potreba). Naučili se bomo izoblikovati svoje mnenje in ga na ustrezen način predstaviti drugim (zagovarjati svoje mnenje in dopuščati ostalim, da mislijo drugače).

Pri učnih urah se pogovarjali o različnih temah ter izmenjali svoje misli in stališča. Snov se ne razlaga. Izhodišče so zgodbe iz življenja otrok/učencev, na katerih se gradi voden dialog, ki učence združi v skupino. S tem bomo razvijali tudi strpnost in temeljili na kulturi pogovora. Oceno se pridobi govornim nastopom na izbrano temo, razmišljanjem v pisni obliki in s sodelovanjem v debati pri pouku.

GLASBENI IZBIRNI PREDMETI

Temeljni namen glasbenih izbirnih predmetov je, da učenci uresničujejo svoje interese za glasbeno umetnost in kulturo. Omogočajo ustvarjalnost in raziskovanje, kar spodbuja in navaja na trajno sodelovanje v glasbeni kulturi. Predmeti so zasnovani tako, da v njih lahko uspešno sodelujejo učenci z različnimi glasbenimi zmožnostmi in izkušnjami. Uresničujejo se v izbirnih predmetih ansambelska igra, glasbena dela in glasbeni projekt.

Splošni cilji glasbenih izbirnih predmetov so:

- učenci ob glasbenih vrednotah spoznavajo pomen uresničevanja kulturnih potreb;
- se ob glasbi sproščajo in se z njo ukvarjajo tudi v prostem času;
- ob glasbi razvijajo ustvarjalnost in odgovornost za skupno sodelovanje ter vrednotijo dosežke.

ANSAMBELSKA IGRA: Učenci poustvarjajo vokalne, instrumentalne in vokalno-instrumentalne vsebine, ki jih na začetku dejavnosti izberejo skupaj z učiteljico. Pri tem uporabljajo glasbila Orffovega instrumentarija, sintetizator in kitaro po svojih zmožnostih. S tem se navajajo na samostojno vrednotenje glasbenih del, vrednotijo napor pri usvajanju tehnike igranja, znajo se orientirati v izbranih partiturah, znajo izražati svoje ustvarjalne zamisli z različnimi glasbenimi sredstvi, znajo zapisati lastne zamisli ter se navajajo na javno izvajanje.

GLASBENA DELA: Učenci spoznavajo tematske sklope različnih glasbenih slogov, zvrsti in žanrov. Po dogovoru bodo obiskovali izbrane glasbene prireditve. Znali bodo poiskati informacije o glasbi v literaturi in preko spleta. Spoznali bodo medijske glasbene programe ter oblikovali osebno zbirko zvočnih posnetkov. Tako se bodo navajali na sprejemanje obsežnejših glasbenih del ter razvijali sposobnost presoje in vrednotenja glasbenih dosežkov.

GLASBENI PROJEKT: Učenci bodo uresničili glasbeni projekt od zasnove do izvedbe. Oblikovali bodo glasbeno pravljico ali legendo z elementi muzikala, za katero se bodo z učiteljico dogovorili na začetku dejavnosti. V projektu bodo povezali različne umetniške zvrsti, raziskali določena glasbena in druga umetniška izrazna sredstva in se jih ob pomoči sodobnih glasbenih medijev naučili izvajati. Projekt bodo ob koncu šolskega leta predstavili javnosti.

GLEDALIŠKI KLUB

Gledališki klub je predmet, ki ga lahko učenci izberejo v 7., 8. in 9. razredu. Vsebine predmeta želijo učence navdušiti in usposobiti za

- iskanje odgovorov na vprašanje o tem, kaj je in kakšno je gledališče,
- ustrezno gledanje gledaliških predstav,
- samostojno razčlenjevanje dramskih besedil,
- oblikovanje krajših dramskih prizorov.

Učenci bodo spoznali, kaj je gledališče, katere dejavnosti potekajo v njem, poklice, ki so z gledališčem povezani, ugotovili bodo, kako predstava nastaja, seznanili se bodo z vrstami dramskih besedil itd. Na izkustveni ravni se bodo srečali z dramskimi improvizacijami, tehnikami igranja, pantomimo, gledališko uprizoritvijo.

LITERARNI KLUB

Literarni klub je predmet, ki ga učenci lahko izberejo v 7., 8. ali 9. razredu. Predmet je namenjen učencem, ki radi berejo in literarno ustvarjajo, saj se pri predmetu literarni klub srečajo z branjem in ustvarjanjem novih leposlovnih besedil.

V okviru bralnega kluba učenci berejo leposlovna besedila, ki jih lahko izberejo sami ali pa jim jih svetuje učitelj. Ob branju spoznavajo raznovrstno leposlovno ter poljudnoznanstveno literaturo, besedila primerjajo, se o prebranem pogovarjajo, predstavljajo in utemeljujejo svoja stališča, seznanjajo se s sodobno besedno umetnostjo, pišejo dnevnike branja.

Pri leposlovnem pisanju učenci ustvarjajo doživljajska in domišljajska besedila (npr. pesmi, pripovedna besedila), pišejo poustvarjalna besedila (igranje z besedami in njihovo zvočno sliko, posnemanje in spreminjanje znanih književnih del ipd.), pišejo o svojem doživljanju književnosti (dnevnik branja). O prebranem pišejo strokovna in publicistična besedila o književnosti.

RETORIKA

Ta predmet lahko izberejo učenci v 9. razredu osnovne šole, pri njem se učenci učijo javnega nastopanja in izražanja svojih stališč. Ni važno le, kaj želiš povedati, pomembno je tudi, kako to narediš. Izbrati je potrebno primerne besede, jih povezati na izviren način, jih izreči prepričljivo in pri tem paziti tudi na nebesedni jezik.

Učenci poslušajo, berejo in razčlenjujejo besedila drugih ter tvorijo lastna govornjena in pisna besedila. S tem razvijajo svoje sporazumevalne spretnosti v različnih govornih položajih. Ob zanimivih vajah si širijo besedišče, oblikujejo lasten slog, se učijo ustrezno izražati glede na okoliščine, pazijo na govorico obraza, rok ... Naučijo se uspešnega prepričevanja in utemeljevanja, kar lahko s pridom uporabijo pri vseh drugih šolskih predmetih in v življenju na sploh.

ŠOLSKO NOVINARSTVO

Šolsko novinarstvo je predmet, ki je na izbiro v 7., 8. ali 9. razredu. Učenci prebirajo časopisne članke, urejajo mapo z izrezki iz časopisa, ki jih opremijo z opombami. Spoznajo vest, anketo, intervju, poročilo, reportažo in druge novinarske vrste.

Razdelijo si različne zadolžitve v uredniškem odboru razrednega lista: novinar, glavni urednik, likovni urednik, fotograf, ilustrator ... Zastavijo koncept razrednega lista, potem pa zanj pišejo članke, ga likovno in tehnično uredijo, mu izberejo ime, naredijo reklamno akcijo in ga prodajajo. S prispevki sodelujejo tudi v šolskem glasilu.

Mladi novinarji spremljajo radijski in televizijski informativni program in ga kritično presojujejo. V razredu zaigrajo intervju, pripravijo okroglo mizo, posnamejo tudi zvočno glasilo ali TV-dnevnik. Kot raziskovalci slovstvene folklore se odpravijo tudi na teren in zbirajo anekdote iz šolskih klopi, besedila otroških iger, izštevance, uganke.

LIKOVNO SNOVANJE

Izbirni predmet likovne vzgoje - likovno snovanje je s svojimi vzgojno-izobraževalnimi nalogami pomemben dejavnik, ki dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. Oblikuje pomembne osebne dejavnike učenca: emocionalne, socialne, motorične in spoznavne. Vsebine predmeta so po posameznih področjih zasnovane na temeljnih likovnih pojmi, ki jih učenec usvaja in nadgrajuje glede na svojo likovno zmožnost. Celotna dejavnost predmeta temelji na odkrivanju in razvijanju učenčeve ustvarjalnosti. Predstavlja nadaljevanje in usmerjanje likovnega raziskovanja sveta, odkrivanje posebnosti likovnega izražanja in njeno nadgrajevanje ter poglobljanje poslušanja tako za likovna dela umetnikov, kakor tudi uporabnih predmetov v okolju. Pomemben cilj predmeta je priprava učenca na sodelovanje v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja in razumevanje sodobne vizualne komunikacije.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenec pri predmetu razvija občutljivost zaznavanja, likovno ustvarjalno mišljenje, čustva, vizualni spomin, domišljijo in motorične spretnosti. Z likovno izraznimi sredstvi v različnih materialih predstavijo miselne modele predmetov in pojavov iz narave in okolja na sproščen in ustvarjalen način in osmislijo teoretično delo.

FRANCOŠČINA

Kdaj ga lahko izbereš?

Izbereš ga lahko v 7., 8. ali 9. razredu devetletke.

Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?

Francoski jezik je eden izmed dveh delovnih jezikov Organizacije Združenih Narodov in Evropske Unije ter drugi najbolj uporabljen jezik Evrope. Potrebe po znanju tega jezika, tako v stikih Slovenije z Evropsko Unijo kot v okviru mednarodnih gospodarskih izmenjav, so velike in hitro naraščajo. Enako je na področju izobraževanja. Znanje francoskega jezika nudi ne le širše možnosti pri študiju in v

poklicnem življenju, temveč učenca tudi osebnostno bogati, saj mu odpira vrata v eno najzanimivejših in najbogatejših kultur sveta: v francosko zgodovino, književnost, umetnost in znanost.

Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?

S sodobnim načinom obravnave tematskih sklopov (interaktivne računalniške naloge, komunikacijski dialogi, družabne igre, video posnetki,.....) boste spoznali naslednje vsebine: vsakdanje situacije (v restavraciji, v hotelu, na letališču, na železniški postaji, iskanje poti ali kraja), osebni podatki, družina, prijatelji, stanovanje, šola, mesto, promet, šport, glasba, igre, prosti čas, oblačila, prehrana, zdravje, čas, praznovanja, živali, rastline, počitnice, potovanja, kulturne zanimivosti ter besedišče in aktualni dogodki po zanimanju in izbiri učencev.

TURISTIČNA VZGOJA

Turizem smo ljudje, Slovenija pa turistično zanimiva dežela. Prihodnost naše države ima lepo priložnost v razvoju turizma.

Turistična vzgoja je enoletni izbirni predmet, namenjen učencem od 7. do 9. razreda. Temeljni namen predmeta je vzgoja učencev za pozitivni odnos do turizma in turistov. Učence spodbuja k odkrivanju zanimivosti in vključevanju v razvoj domačega kraja, ohranjanju naše bogate naravne in kulturne dediščine ter spodbuja zanimanje za turizem kot možno izbiro poklicnega dela. Predmet je tesno povezan z delom Turističnega krožka in Turističnega društva.

Učilnica predmeta turistična vzgoja je večinoma domači kraj, okolica, ustanove, ljudje - veliko dela torej poteka na terenu, delo je pestro in zanimivo. Učenci spremljajo domači kraj, razmišljajo o turističnem razvoju, opravljajo.

VERSTVA IN ETIKA

Naš čas je čas intenzivnih stikov med različnimi kulturami in verstvi, ki postajajo nerazdružljivi del naše vsakdanjosti. Njihovo poznavanje je bistveno za razumevanje sodobnega sveta. Predmet pri učencih razvija *razumevanje, strpnost in spoštovanje drugačnosti*, hkrati pa jim daje možnost *iskanja lastne identitete* ob spoznavanju in sprejemanju različnosti drugih. Pozornost je namenjena tudi nasprotjem, ki lahko izhajajo iz nesprejemanja različnosti, ter pogojem in načelom, ki omogočajo sožitje (vrednote človeškega življenja, dostojanstva, miru, pravičnosti, sporazumevanja).

Znanje s tega področja je koristno in potrebno za pridobitev *splošne izobrazbe* in je del splošnega družboslovnega znanja. Nudi dobro osnovo za delo v srednji šoli. Tematika s področja verstev je namreč povezana s snovjo pri družboslovnih predmetih, predvsem slovenskem jeziku in književnosti, zgodovini, geografiji, filozofiji, sociologiji.

O PREDMETU

Predmet je trileten, vendar ga lahko učenci obiskujejo tudi eno leto ali dve leti. Vsako leto se obravnavajo različni tematski sklopi. Svet verstev in svetovnih nazorov se obravnava na nevtralen način. Snov je pri pouku razdeljena po določenih sklopih oziroma temah, med katerimi so nekatere obvezne, nekatere pa izbirne (izbere jih učitelj ob upoštevanju interesov učencev).

KOMU JE PREDMET NAMENJEN?

Namenjen je vsem učencem od 7. do 9. razreda ne glede na versko opredeljenost – tistim, ki imajo doma krščansko vzgojo, pripadnikom drugih veroizpovedi in učencem brez domače verske vzgoje in opredelitve.

VZGOJA ZA MEDIJE

ENOLETNI SKLOPI SO: tisk, radio, televizija v 7., 8. ali 9. razredu

CILJI PREDMETA:

- Učence naučiti analizirati, kritično ocenjevati in izdelovati različne komunikacijske oblike (časopisni prispevki, televizijske in radijske oddaje).
- Medijsko opismenjevati učence za kritično in ustvarjalno uporabo medijskih sporočil.
- Pridobiti znanje in navade, ki bodo iz pasivnih potrošnikov izoblikovale aktivne državljane.

SKUPNE TEMATIKE PREDMETA:

- poznavanje skupnih značilnosti medijev,
- nastanek in razvoj značilnosti medijev: radia, televizije, tiska (poudarek - v Sloveniji)
- značilnosti posameznih medijev: radia, televizije, tiska,
- vrste radijskih postaj, televizijskih postaj, časopisov,
- novinarska etika – kaj novinar sme, česa ne,
- oglaševanje in propaganda,
- delo novinarja - pri radiu, televiziji, časopisu,
- žanri – novinarske zvrsti,
- kako novinarji izbirajo vsebine – konstrukcija medijske realnosti,
- učinki, vpliv na poslušalca, gledalca, bralca (nasilje, stereotipi, idoli),
- kako postati kritični medijski posameznik.

POSEBNOSTI:

RADIO

- ☒ preizkušanje govornih sposobnosti, snemanje radijskih oddaj,
- ☒ obisk radijske postaje.

TELEVIZIJA

- ☒ preizkušanje nastopanja pred kamero, snemanje TV oddaj,

- ☒ obisk ene od TV hiš v Ljubljani.

TISK

- ☒ razvijanje komunikacijskih veščin in sposobnosti zapisa,
- ☒ v praksi spoznati delo v uredništvu časopisa,
- ☒ izdelava šolskega časopisa.